

Testovanie 5 2019 – Výsledky celoslovenského testovania žiakov 5. ročníka ZŠ

Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (NÚCEM) zrealizoval **Testovanie 5 2019** dňa **20. novembra 2019** na **1 490 základných školách**. Z tohto počtu bolo 1 351 škôl s vyučovacím jazykom slovenským, 125 s vyučovacím jazykom maďarským, 13 s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským a 1 škola s ukrajinským jazykom.

Testy písalo spolu 48 605 piatakov. Testovaných bolo 3 652 žiakov so zdravotným znevýhodnením (7,5 % z celkového počtu testovaných piatakov). Testovania sa zúčastnilo 2 048 (4,2 %) žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Školy začali **od 19. decembra 2019** využívať novinku, a to odosielanie výsledkov testov z matematiky a vyučovacieho jazyka rodičom piatakov prostredníctvom **internetovej žiackej knižky**.

Výsledky z matematiky

Test z matematiky písalo celkovo 48 570 žiakov. **Priemerná úspešnosť žiakov v teste z matematiky bola 63,4 %.** Dievčatá riešili test s úspešnosťou 62,7 % a chlapci 64,2 %, ich výsledky sú porovnateľné. Najjednoduchšie boli pre žiakov úlohy z tematického okruhu čísla, premenná a početné výkony s číslami, naopak, najobťažnejšie boli úlohy z kombinatoriky, pravdepodobnosti a štatistiky. Problémy mali žiaci pri riešení slovnej úlohy na finančnú gramotnosť a aj s úlohou s reálnym kontextom z geometrie.

Najúspešnejší v matematike boli žiaci Bratislavského kraja, najmenej úspešní žiaci Košického kraja. Žiaci BA kraja (6 640 žiakov) dosiahli priemernú úspešnosť 73,1 %, žiaci TN kraja (4 921 žiakov) 69,5 %, žiaci ZA kraja (6 659 žiakov) 68,5 %, žiaci TT kraja (4 814 žiakov) 65,5 %, žiaci NR kraja (5 685 žiakov) 63,3 %, žiaci BB kraja (5 280 žiakov) 58,2 %, žiaci PO kraja (7750 žiakov) 56,3 % a žiaci KE kraja (6 821 žiakov) 55,5 %. Viac informácií je uvedených v [Prílohe 1 \(Graf č. 1.1\)](#).

Pri rozdelení žiakov podľa výsledkov v teste z matematiky do piatich výkonnostných skupín sa ukazuje, že najväčší podiel najúspešnejších žiakov (úspešnosť v teste 80 % a viac) je v **Bratislavskom (42,0 %), Trenčianskom a Žilinskom kraji** (nad 30 %). Najmenší podiel najúspešnejších žiakov je v Prešovskom kraji (23,5 %). Najviac žiakov, ktorí v teste dosiahli slabé a veľmi slabé výsledky (úspešnosť pod 40 % v teste), je v Košickom, Banskobystrickom a Prešovskom kraji (okolo 30 %). Najmenej ich je v Bratislavskom a Trenčianskom kraji (okolo 10 %). Viac informácií je uvedených v [Prílohe 2 \(Graf č. 2.1\)](#).

Významne lepšie výsledky z matematiky v porovnaní s národným priemerom dosiahli **okresy Bratislava I a Bratislava III**. Výsledky významne horšie ako národný priemer dosiahli okresy Poltár, Trebišov, Rožňava, Rimavská Sobota, Revúca a Gelnica. Opakovane sa potvrdzujú **veľmi veľké regionálne rozdiely na úrovni vedomostí žiakov. Rozdiel medzi výsledkami škôl** v najúspešnejšom okrese BA I (80,1 %) a najmenej úspešnom okrese

Gelnica (38,0 %) je **viac ako 42 percentuálnych bodov**, čo predstavuje približne 13 úloh. Viac informácií je uvedených v [Prílohe 3 – I. časť](#) a v [Prílohe 4 \(Tabuľka č. 1\)](#).

Z celkového počtu testovaných žiakov z matematiky bolo **2043 (4,2 %) zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)**. Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia dosiahli priemernú úspešnosť **19,8 %**, to znamená, že správne vyriešili približne **6 úloh**. Naopak, žiaci bez sociálneho znevýhodnenia dosiahli priemernú úspešnosť **65,4 %**, čo predstavuje približne **20 správnych úloh**. Najväčšie ťažkosti robili žiakom zo SZP úlohy s dlhším textovým zadáním a úlohy, v ktorých bolo potrebné čítať z grafov a tabuliek. Viac informácií je uvedených v [Prílohe 5 \(Graf č. 5.1\)](#) a v [Prílohe 6 \(Graf č. 6.1\)](#).

Výsledky zo slovenského jazyka a literatúry

Test zo slovenského jazyka a literatúry písalo celkovo 45 668 žiakov. **Priemerná úspešnosť žiakov v teste zo slovenského jazyka a literatúry bola 64,8 %**. Výsledky dievčat (67,5 %) a chlapcov (62,1 %) sú porovnateľné. V čítaní s porozumením žiaci bez problémov zvládajú vyhľadanie jednoduchej informácie v texte. Problémy mali v úlohách s vyvodením súvislostí na základe porozumenia textu. Pomerne obťažná bola pre nich úloha, v ktorej mali vyhľadať kľúčové slová a príslušný odsek textu. Najobťažnejšími boli úlohy z jazyka zamerané na gramatiku.

Najúspešnejší v slovenskom jazyku a literatúre boli žiaci z Bratislavského kraja, najmenej úspešní zasa žiaci Prešovského kraja. Žiaci BA kraja (6 567 žiakov) dosiahli priemernú úspešnosť 72,4 %, žiaci TN kraja (4 924 žiakov) 68,9 %, žiaci ZA kraja (6 660 žiakov) 67,8 %, žiaci TT kraja (3 981 žiakov) 66,4 %, žiaci NR kraja (4 677 žiakov) 65,9 %, žiaci BB kraja (4 656 žiakov) 62,9 %, žiaci KE kraja (6 441 žiakov) 58,2 % a žiaci PO kraja (7762 žiakov) 58,1 %. Viac informácií je uvedených v [Prílohe 1 \(Graf č. 1.2\)](#).

Pri rozdelení žiakov podľa výsledkov v teste zo slovenského jazyka a literatúry do piatich výkonnostných skupín sa ukazuje, že najväčší podiel najúspešnejších žiakov (úspešnosť v teste 80 % a viac) je v **Bratislavskom** (37,0 %) a **Trenčianskom kraji** (29,0 %). Najmenší podiel najúspešnejších žiakov je v Prešovskom kraji (21,7 %). Najviac žiakov, ktorí v teste dosiahli slabé a veľmi slabé výsledky (úspešnosť pod 40 % v teste), je v Košickom a Prešovskom kraji (menej ako 30 %). Najmenej ich je v Bratislavskom a Trenčianskom (do 10 %). Viac informácií je uvedených v [Prílohe 2 \(Graf č. 2.2\)](#).

Významne lepšie výsledky zo slovenského jazyka a literatúry v porovnaní s národným priemerom dosiahol **okres Bratislava I**. Výsledky významne horšie ako národný priemer dosiahli okresy Trebišov, Kežmarok a Gelnica. **Rozdiel medzi výsledkami škôl v najúspešnejšom okrese BA I (79,5 %) a najmenej úspešnom okrese Gelnica (42,5 %) je 37 percentuálnych bodov**, čo predstavuje približne 11 úloh. Viac informácií je uvedených v [Prílohe 3 – II. časť](#) a v [Prílohe 4 \(Tabuľka č. 2\)](#).

Z celkového počtu testovaných žiakov zo slovenského jazyka a literatúry bolo **1 838 (4,0 %) zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)**. Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia dosiahli priemernú úspešnosť **24,4 %**, čo predstavuje **približne 7 testových úloh**.

Naopak, žiaci bez sociálneho znevýhodnenia dosiahli priemernú úspešnosť **66,4 %**, čo zodpovedá približne **20 testovým úlohám**. Najnáročnejšie boli pre žiakov zo SZP prevažne úlohy zo zložky jazyk a komunikácia zamerané na jazykové javy, najmä gramatické kategórie. Viac informácií je uvedených v [Prílohe 5 \(Graf č. 5.2\)](#) a v [Prílohe 6 \(Graf č. 6.2\)](#).

Výsledky z maďarského jazyka a literatúry

Test z maďarského jazyka a literatúry písalo celkovo 2 924 žiakov. **Priemerná úspešnosť žiakov v teste z maďarského jazyka a literatúry bola 62,0 %**. Najlepšie žiaci zvládli testové úlohy z okruhu čítanie a literatúra, najproblematickejšie pre nich boli úlohy z oblasti komunikácia a sloh. Dievčatá napísali test s úspešnosťou 64,1 % a chlapci 60,0 %, tieto výsledky sú porovnateľné.

Najúspešnejší v maďarskom jazyku a literatúre boli žiaci z Bratislavského kraja, najmenej úspešní žiaci z Banskobystrického kraja. Žiaci BA kraja (73 žiakov) dosiahli priemernú úspešnosť 76,8 %, žiaci TT kraja (834 žiakov) 71,2 %, žiaci NR kraja (1 013 žiakov) 67,2 %, žiaci KE kraja (382 žiakov) 54,6 % a žiaci BB kraja (622 žiakov) 43,9 %. Žiaci krajov BA, TT a NR dosiahli výsledky lepšie v porovnaní s národným priemerom. Žiaci krajov KE a BB dosiahli výsledok horší ako národný priemer.

Z celkového počtu testovaných žiakov z maďarského jazyka a literatúry bolo **205 (7,0 %) zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)**. Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia dosiahli priemernú úspešnosť **34,4 %**, čo predstavuje **približne 10 testových úloh**. Naopak, žiaci bez sociálneho znevýhodnenia dosiahli priemernú úspešnosť **64,0 %**, čo predstavuje približne 19 testových úloh.

Cieľom testovania piatakov je monitorovanie úrovne vedomostí a zručností žiakov a získanie objektívnych informácií o ich výkone pri vstupe na 2. stupeň ZŠ ako aj poskytnutie spätnej väzby školám o pripravenosti žiakov pri prechode z 1. na 2. vzdelávací stupeň ZŠ. Zároveň budú tieto celoštátne výsledky predstavovať vstupné údaje pri výpočte pridanej hodnoty vo vzdelávaní na základných školách na Slovensku.

Objektívnosť testovania bola opäť zabezpečená externým dozorom. V každej triede bol počas testovania prítomný pedagogický zamestnanec z inej základnej školy. Osoby vykonávajúce externý dozor sa zúčastňovali kontroly pri rozbaľovaní zásielky s testami až po dohľad nad prípravou spätnej zásielky s odpoveďovými hárkami. Kontrolu objektívnosti Testovania 5 2019 s cieľom zistiť stav zabezpečenia a realizácie testovania vykonávala Štátna školská inšpekcia v 115 základných školách. Z nich bolo 102 štátnych, 9 cirkevných a 4 súkromné školy, pričom z nich bolo 104 s vyučovacím jazykom slovenským a 11 s vyučovacím jazykom maďarským.

NÚCEM poskytol školám okrem výsledkov ich žiakov aj **spättnú väzbu pre autoevalvačné (sebahodnotiace) účely** – porovnanie úspešnosti žiakov školy s priemernou úspešnosťou jednotlivých úloh v testoch v rámci celého Slovenska. Spättná väzba bola

poskytnutá aj **neplnoorganizovaným školám** (málotriednym školám). Dostali informácie o výsledkoch žiakov, ktorí sa vo štvrtom ročníku vzdelávali na ich škole.

Ďalšie informácie o spätnej väzbe pre školy, analýzy testových úloh a interpretácie výsledkov žiakov nájdete na webovom sídle NÚCEM: <https://www.nucem.sk/sk/merania/narodne-merania/testovanie-5/roky/2019-2020?componentId=1616>

Zoznam príloh

Príloha 1: Úspešnosť žiakov podľa kraja v teste z matematiky a v teste zo slovenského jazyka a literatúry

Príloha 2: Rozdelenie žiakov v piatich výkonnostných skupinách podľa krajov a podľa úspešnosti v teste z matematiky a v teste zo slovenského jazyka a literatúry

Príloha 3 – I. časť: Rozdelenie žiakov v piatich výkonnostných skupinách podľa úspešnosti v teste z matematiky podľa okresov

Príloha 3 – II. časť: Rozdelenie žiakov v piatich výkonnostných skupinách podľa úspešnosti v teste zo slovenského jazyka a literatúry podľa okresov

Príloha 4: Úspešnosť žiakov v jednotlivých okresoch v teste z matematiky a v teste zo slovenského jazyka a literatúry

Príloha 5: Komparácia obťažnosti testových položiek podľa sociálneho prostredia žiakov v teste z matematiky a v teste zo slovenského jazyka a literatúry

Príloha 6: Rozdelenie žiakov okresov s podielom žiakov viac ako 10 % zo SZP vo výkonnostných skupinách podľa úspešnosti v teste z matematiky a v teste zo slovenského jazyka a literatúry